

Pensionat Gnaget

- alla djur förtjänar en framtid!

Skötselråd: Kaniner och gnagare

Utfodring

Kaniner och gnagare är gräsätare och ca 80-90% av deras kost ska bestå av gräs och hö av god kvalitet! Hö ska *alltid* finnas tillgängligt i obegränsad mängd, då de äter små mängder under hela dagen. Får de sitt hö utportionerat endast någon gång om dagen är risken stor för tarmstörningar. Hö är också det främsta gnagmaterialet för kaniner och gnagare, slipas inte deras tänder normalt kan detta orsaka övervuxna tänder vilket i sig leder till flera olika problem. Djuret får svårt att äta och de vassa, övervuxna tänderna orsakar stora sår i munhålan. Komplettera gärna också med kvistar som gnagmaterial. Höet förvaras torrt och svalt, på en plats med bra ventilation, i bal eller i papperspåse. Plastpåse gör att höet kan bli fuktigt och mögelsporer bildas.

Pellets ges i liten mängd till kaninen och gnagaren en gång per dag. Smådjurens magar fungerar bäst på svårsmält, fiberrik kost, och det är viktigt att ge pellets med högt fiberinnehåll, minst 18% men helst högre! Kraft Lusern finns att köpa på Granngården och är den pellets med högst fiberinnehåll och få "utfyllnings ingredienser" som går att få tag på. För lite fiber innebär för mycket kolhydrater som ligger och jäser i kanin/gnagarmagen, stärkelsen bildas till socker och så småningom lagras denna till fett. Smådjuren ska *inte* äta s.k. "gnagarblandningar", salta kex, frön, cornflakes, havre, nötter och andra spannmålsrika livsmedel. Frukt ges endast som godis ett par tillfällen i veckan. Lågt fiberinnehåll och för stor mängd pellets vid utfodring är den vanligaste orsaken till övervikt hos kaniner och gnagare idag! Rotfrukter och grönsaker kan ges till kaninen/gnagaren dagligen, tänk bara på att skölja och borsta alla grönsaker med rotfruktsborste för att det inte ska finnas risk för att kaninen får i sig mögelsporer. Rotfrukter som inte är ekologiska bör skalas.

Undvik kalk- och mineralstenar som kan göra att djuret får ett kalköverskott i kroppen. Kalkrik urin ser ljusgul och vitgrumlig ut. Urinen blir koncentrerad och kalket bildar sten i blåsan, sk. urinsten. Urinsten är ett plågsamt tillstånd som snabbt kan leda till döden! Du märker på djuret att det gör ont när den försöker kissa, det sitter och kniper med magen utan att det kommer någon urin. Djuret kan också "läcka" urin, dvs. inte tömma blåsan helt utan gå runt och droppa urin. Det är stenarna i urinröret som gör att urinen inte får komma ut. Uppmärksammas inte tillståndet innebär detta en plågsamt död för djuret. Övervikt pga. felutfodring, överdrivet intag av kalk/mineraler samt att djuret dricker för lite vatten är de vanligaste orsakerna till urinsten.

Marsvin ska ges dalig tillförsel av C-vitamin! I Djurskyddsmyndighetens föreskrifter står: "*Ett växande marsvin bör inta 1 mg vitamin C per kg kroppsvikt och dag. Ett vuxet marsvin bör inta 10 mg vitamin C per kg kroppsvikt och dag.*"

Boende

Kaniner kan bo såväl ute som inne, det viktiga är att vara konsekvent. En kanin som ska bo utomhus under vintern måste börja utevistelsen under hösten för att hinna bygga upp vinterpäls som sedan skyddar den mot kylan. Kaniner är inte känsliga för kyla, men likt alla gnagare är de oerhört känsliga för drag. Kaniner och gnagare har känsliga luftvägar och sitter de i drag eller i en för fuktig miljö kan detta orsaka farliga luftvägsinfektioner. Kaninen som bor inne vill bo där det är torrt och svalt, de tränas lätt att bli rumsrena och kan på så vis röra sig fritt i huset. Att låta en kanin sitta i bur dygnet

runt, oavsett om den bor inne eller ute, innebär att kaninen får en ostimulerande vardag där den inte heller får ge utlopp för sina naturliga behov, och det är i mitt tycke inte heller förenligt med djurskyddslagen. Låt dem bo i hägn eller hage istället. Gnagare behöver också stimulerande miljöer och det finns idag en hel del goda alternativ till vanlig bur, som ombyggda bokhyllor och klädsåp med stora möjligheter till klättrande. Det är **lag** på att alla gnagare utom guldhamster ska leva med minst en artfrände, då de är flockdjur. Det gäller alltså marsvin, degus, gerbiler, chinchillor, dvärghamstrar, möss och råttor. Kaniner rekommenderas att hållas i par, SJV skriver ”*Kaniner är sociala djur och du bör helst hålla dem i par eller i grupp.*” Jag anser att kaniner definitivt mår bäst av att bo med andra kaniner för att på så vis ha en artfrände att kommunicera med!

Kastrering

Kaniner blir könsmogna redan vid tre månaders ålder, och både han- och honkaniner kan kastreras tidigt då risken för sjukdomar i prostata och livmoder minskar. Livmoderscancer och livmodersinflammation är allt vanligare på kanin och detta förebyggs genom kastration då livmodern helt plockas bort. Kaniner kastreras från 3-4 månaders ålder. En trevlig bieffekt är förstås att kaninen inte kan reproducera sig – för oönskade kaniner finns det tyvärr alldeles för gott om. Håller man gnagare av olika kön bör åtminstone hanen kastreras för att undvika oönskade ungar. Tidpunkt för kastrering av de olika djurslagen skiljer sig åt.

Sjukdomar och försäkring

Det finns flera sjukdomar som kan drabba kaniner och gnagare, vissa vanligare än andra. Du bör hålla god koll på ditt djur, gärna genom att väga det regelbundet. Det första tecknet på att kaninen eller gnagaren inte mår bra brukar vara minskad hunger eller att den blir väldigt fuktig och blöt runt munnen och under hakan (tyder på svårigheter i munnen som gör att den inte kan äta, såsom övervuxna tänder). Ökad törst kan i sin tur tyda på sjukdomar som diabetes och nedsatt njur-/leverfunktion. Kaninen och gnagaren kan med fördel vara försäkrad, detta kommer du inte ångra den dag sjukdomen är framme! Att djuret ska få den vård det behöver vid sjukdom är en självklarhet.

Vi behöver en trygg och stimulerande miljö med sund mat och mycket kärlek för att må bra!